

RUNDT OM BARTH

Tomatmanden i Dafur, entreprenøren, aktøren, kosmologier, etniske grænser, kundskabstraditioner, balinesiske verdener og 'concerns'. Fredrik Barth har efterhånden inspireret generationer af antropologer og andre faggrupper med sine empiriske beskrivelser og teoretiske modeller og begreber. Hans værker spænder vidt både i tid og rum: Han skrev sin første monografi i 1953 og skriver stadig. Og det er de færreste antropologer der har langvarige felt-erfaringer fra så mange og forskellige steder på kloden som Fredrik Barth: Iraq, Pakistan, Sudan, Papua Ny Guinea, Oman, Bali, Buthan, Kina og Norge.

Dette nummer af Jordens Folk foregår omkring Barth. Men det er ikke et hyldestskrift i traditionel forstand. Nummeret er snarere sammensat i troen på, at antropologien udvikles igennem en konstruktiv debat snarere end i skåltalens konsensus.

Dette nummer giver eksempler på de mange måder, antropologer er blevet inspireret af Barth på i deres arbejde med egen empiri. Det gælder både i den direkte forstand, hvor Barths begreber og modeller har leveret nye og opklarende vinkler på verden, men også tilfælde, hvor Barth har inspireret ved at være en konstruktiv, kvalificeret diskussionspartner.

I Jan Bärmark og Carl Martin Allwoods interview bliver beretningen om Barths personlige 'vidensudvikling' kædet sammen med feltarbejds erfaringer fra Ny Guinea og betragtninger om kosmologier og videnstraditionen her.

Finn Sivert Nielsen viser i sin artikel, hvilken reel og næsten mytisk rolle Barth har haft i opbygningen af 'Bergen skolen'. Han beskriver, hvilke ingredienser, der konstituerer Barths lederskab og beskriver den tvetydige rolle Barth, som andre magtfulde lederskikkelser, har haft.

Thomas Hylland Eriksen tegner sit billede af Barths betydning i den norske antropologi, da Hylland Eriksen selv var student. Vi fornemmer, at Barth er en figur, der omend han ikke altid har været fysisk tilstede, altid har svævet over vandende og haft kraft til at sætte dagsordener. Hylland Eriksen påpeger også, hvordan Barth ikke er for 'fastholdere': bedst som vi tror, vi har forstået, kritiseret og fået hold på Barth og hans begreber, så skriver han en ny bog og forskyder sit perspektiv.

I Susanne Højlungs artikel ser vi, hvordan Barths begreber om etniske grænser kan bruges til at analysere identitetsforhold omkring køn og alder i en dansk folkeskole og SFO.

Begreberne omkring etniske

grupper og grænser bliver ligeledes vendt i Lars Kjærholms analyse af kasterelationer i Indien. I et land, som i lang tid alt for ensidigt er blevet betragtet fra en 'kastesystemisk' synsvinkel, er Barths begreb om den strategisk handlende aktør et pust af frisk luft, omend perspektivet også har sine indlysende begrænsninger i en indisk sammenhæng.

Bodil Selmers case om en - til tider kurdiske - til tider muslimske kvinde eksemplificerer Barths pointer omkring aktørens kontekstafhængige brug af og identificering med forskellige kundskabs-traditioner.

Endelig er Ton Otto blevet inspireret af Barths nyere begreber om 'kundskabstradition' og 'concerns' til at kaste lys på kulturel kompleksitet blandt baluan-folket i Papua New Guinea. Vi møder tre brødre, som hver især repræsenterer en kundskabstradition og hver især har egne dagsordener, men som deler nogle implicite kulturelle 'concerns' omkring egen status og fællesskab.

I en 'barthsk' ånd håber vi dette nummer må medvirke til at formidle idéer og anvendelsen af dem til et bredt spektrum af læsere.

God fornøjelse
Redaktionen